

L'origen de la còlera, segons Ribot, es troba en *l'instint de la conservació*, en la seva forma ofensiva del tipus de les tendències violentes i destructores, essent en l'ordre cronològic de les *Emocions* la segona que fa la seva aparició en les primeres manifestacions de la consciència; segons Darwin, té lloc als deu mesos, però Pérez opina que ja es manifesta als dos.

Els caràcters de la còlera, observada objectivament, es presenten ben clars quant a la seva fisiologia i a la seva manera d'expressió (1): rubor i inflor a causa de l'augment de la circulació cutànea i dilatació dels vasos sanguinis. La sinèrgia dels múscles respiratoris es relleva per la dilatació del nas, que té per fi facilitar una respiració més àmplia; augmenta l'enervació dels múscles voluntaris, però en forma incoordinada i espasmòdica; els moviments són cecs i destructors; la veu enronqueix i es talla i fins la respiració es fa fatigosa. Provant tot això l'estreta relació existent entre l'emoció i els fenòmens fisiològics i fins i tot químics (com es veu pels casos en què la secreció làctia de la dona es torna tòxica per al lactant quan la mare ha sofert un excés de còlera).

En els animals existeix en forma primitiva general i en *estat pur*, per quant no exis-

teixen tendències antagoniques que l'alterin o refrenin. El mateix succeeix en l'home d'estat salvatge o entre els civilitzats, els que han sofert un desequilibri mental, anul·lant llurs centres de la voluntat.

En els éssers civilitzats les manifestacions de còlera no passen d'algunes violències sense destrucció o simples amenaces.

Ara bé; els infants, per estar més a la vora de la Naturalesa, és a dir, menys *evolucionats*, s'expansionen més fàcilment per mitjà de la còlera, exercitant-la sobre els animals domèstics quan aquests són molt dòcils, o amb els objectes que els rodegen, perquè entra en escena un altre instint: el de la dominació, apareixent el primer germen d'una emoció el desenrotllament de la qual és més tardà. *L'instint destructor* s'ha associat amb *l'instint de la dominació*.

La còlera normal és sols un accés; és un instint de defensa activa, del qual estan proveïts tots els éssers de la Naturalesa; però hi ha que reconèixer que és l'emoció que més fàcilment i ràpidament es converteix en *morbosa*, al punt de poder derivar en epilèpsia, amb les seves tristes conseqüències intel·lectuals i morals.

En psicologia passa una cosa per l'estil del que ocorre en biologia; és a dir, que en

(1) El qui desitgi una descripció ben detallada del tema vegi: Darwin, Cap. X; Lange, op. cit.

